

žaloba byla podána, žalovaná procesně způsobilou byla a podle §u 158 c. ř. s. v případě, že strana za sporu pozbyla procesní způsobilosti, řízení toliko tenkrát se přeruší, když tato strana, zde žalovaná pozůstalost, není zastoupena ani advokátem ani jinou osobou opatřenou plnou mocí procesní. Pokud však zákon dopouští pokračování v řízení, nemůže toto řízení býti zmatečným proto, že bylo v něm pokračováno. Z toho plyne, že ani rozsudek vydaný na základě tohoto řízení proti pozůstalosti za sporu právoplatně odevzdané není zmatečným, jak mylně za to má dovolání, nýbrž, že proti pozůstalosti toliko není vykonatelným proto, že jí tu již není. Věc má se v tomto případě právě tak, jako kdyby věřitel exekučního titulu byl nabyt ještě proti zůstaviteli, ale návrh na povolení exekuce byl by učinil teprve po odevzdání dlužníkovy pozůstalosti, v kterémžto případě by mu na základě tohoto exekučního titulu a odevzdací listiny (§ 9 ex. ř.), povolena byla exekuce proti dědicům podle jejich dědických podílů. Jinak uplatňuje dovolání jen dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci. Jen na konci vytýká i vadu odvolacího řízení, kterou spatřuje v tom, že napadený rozsudek se prý nezmínil ani slovem o námitce, že zažalovaná pohledávka čtvrtinou zanikla sloučením, čehož rozhodující soud prý si má povšimnouti, pakli původně pozůstalost jako taková byla žalována. Jest zřejmo, že těmito vývody neprovádí dovolání dovolací důvod vadnosti odvolacího řízení, nýbrž že vytýká vadu rozsudku, jenže výtka tato jest lichou, jelikož, nehledíc k tomu, že žalobkyně a žalovaná pozůstalost jsou různé právní podmínky a že tedy sloučení pro tuto různost osoby věřitele a dlužníka nastati nemohlo, odvolací soud na jiném místě se s touto námitkou vypořádal a to správně, zdůrazniv v důvodech svého rozsudku, že okolnost, že za sporu následkem odevzdání pozůstalosti nastoupili na místo pozůstalosti dědicové, projeví svůj účinek teprve při uplatňování rozsudku vydaného proti pozůstalosti a pozůstalost zasahujícího, na kterýžto případ pamatuje § 9 ex. ř. Ve směru tom odkazuje se i k tomu, co o domnělé zmatečnosti rozsudku vydaného proti pozůstalosti za sporu právoplatně odevzdané nahoře již bylo uvedeno.

Čís. 5713.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 7. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.). Nevyhledává se, by rozvrh doplatků členských podílů stal se až po zpeněžení veškerého jmění. Pro rozvrh doplatků lze podle okolností použití i t. zv. bilančního schodku.

Při společenstvech s ručením obmezeným lze doplatky, požadované ku krytí schodku, vřaditi mezi aktiva společenstva, a jestliže po připočtení jich není družstvo pasivní, nemají ani likvidatoři povinnost zakročití o vyhlášení úpadku.

(Rozh. ze dne 2. února 1926, Rv I 1724/25.)

Žalobě společenstva na člena o zaplacení doplatků bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Názoru dovolatelovu, že likvidatoři nemohou požadovati doplatků dříve, než se zpeněží celý majetek družstva, a že likvidační bilance valnou hromadou schválená nemůže býti průkazem schodku, nelze přisvědčiti. Předesešlati dlužno, že na jmění žalujícího družstva není vyhlášen úpadek a že nejde ani o případy, uvedené v §u 15 nař. ze dne 21. března 1918, čís. 105 ř. zák., proto dle §u 18 (3) tohoto nařízení platí o likvidaci žalujícího družstva jen ustanovení zákona o společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. V tomto zákoně není způsob likvidace podrobně upraven a ani z povahy likvidace nelze dovozovati, že se rozvrh doplatků státi může jedině až po zpeněžení veškerého jmění. Likvidatoři nemohou býti nuceni, by ihned, i v době nepříznivé, prodávali družstevní domy, naopak musí býti ponecháno jejich rozumné úvaze, po případě úvaze valné hromady, by vyčkali vhodný okamžik pro realizaci jmění a učinili, co v rámci zákona učiniti smějí a mohou. Proto není závady, by nebylo pro rozvrh doplatků dle okolností použito i tak zvaného bilančního schodku. Dokladem toho jest, že rozvrh ručebních doplatků před zpeněžením družstevního jmění jest výslovně připuštěn nařízením čís. 105/1918 pro případy tímto nařízením upravené; s druhé strany zase obsahuje toto nařízení v §u 12 opatření pro případ, že bude od členů vybráno více, než pak konečně jest třeba ku krytí schodku. Patrně tedy, že podkladem pro požadování doplatků může býti dle okolností i tak zvaný schodek bilanční. Jak nižšími soudy zjištěno, byly na valné hromadě družstva dne 14. července 1923 usneseny zrušení a likvidace družstva a byla pak likvidatory k tomuto dni sestavena likvidační bilance, vykazující schodek 1,122.846 Kč 42 h, a ve valné hromadě ze dne 25. června 1924 schválena byla zpráva likvidatorů, kteří navrhli, by ku krytí schodku každý člen složil příplatek ve výši 50% členského podílu. Dle §u 15 (4) stanov jest valná hromada oprávněna, usnášeti se o rozdělení zisku a úhradě ztráty, z čehož patrně, že vymáhání doplatků na členech děje se způsobem stanovám odpovídajícím. Účelem družstva jest, by společným jednáním stanovami vytčeným sledován byl účel společenstva, a již svým vstupem do společenstva podrobuje se každý člen usnesením orgánů společenstevních a vzdává se práva, by sám svémocně řídil kroky společenstva. Jestliže tedy valná hromada žalujícího družstva usnesla se na likvidaci a schválila, aby na základě likvidační bilance vybírán byl doplatek ve výši 50% členských podílů, bylo postupováno dle smlouvy společenské (§ 15 odst. 4 stanov), a musí se tomu dovolatel podřídit a nemůže sám svémocně jinak upravovati úhradu ztráty. Proto není důvodnou jeho výtka, že přehlasováním ve valné hromadě byla porušena jeho individuální práva a že se mu vlastně odnímá ochrana §u 19 obč. zák., zejména ochrana proti tomu, by pasivita společenstva nebyla uměle zvětšována. Jak již řečeno, individuální jeho práva nebudou porušena ani v tom případě, jestliže doplatky požadovány budou v té výši, že podobně, jak tomu je dle §u 12 nař. čís. 105/1918 v případech tímto nařízením upravených, bude později snad něco vráceno. Dovolatel snaží se správnost svého názoru vyvoditi též z §u 49 zákona o společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čís. 70

ř. z. Ale ani z předpisu tohoto §u 49 nelze správnost onoho názoru dovoditi. Dle §u 76 téhož zákona ručí členové za závazky společenstva s ručením obmezeným nejen v případě úpadku, nýbrž i v případě likvidace. Jest sice pravda, že dle §u 49 jsou likvidatoři pod vlastní zodpovědností povinni, by navrhli vyhlášení úpadku, je-li z bilance patrné, že aktiva společenstva nestačí ku krytí jeho dluhů. Ale tento § 49 obsahuje jen povšechná ustanovení o povinnostech likvidatorů a vztahuje se na společenstva s ručením jak obmezeným, tak neobmezeným. Proto jest jej vykládati tak, aby neobsahoval rozpor s dalšími zvláštními předpisy, zejména s předpisy platícími jen pro společenstva s ručením obmezeným (§ 76 až 86 cit. zák.). A tu nelze přehlédnouti, že v §u 85 doplatky členů výslovně se označují jako částky, dluhované společenstvu s ručením obmezeným. Ustanovení toto jest v souhlase s různou povahou obojího druhu společenstev. Jak již prvý soud správně uvádí, ručí při ručení neobmezeném členové věřitelům za schodek celým jměním solidárně, a vzhledem k tomuto dalekosáhlému závazku jest zvlášť upraveno tak zvané rozvrhové řízení (§ 61 a násl. uv. zák.). Při společenstvech s ručením obmezeným jde však dle §u 76 jen o úhradní závazek vůči společenstvu. Lze tedy při společenstvech s ručením obmezeným doplatky požadované ku krytí schodku, které v §u 85 jsou označeny jako částky společenstvu dluhované, vřaditi mezi aktiva společenstva, a jestliže po připočtení jich není družstvo pasivní, nemají ani likvidatoři povinnost zakročiti o vyhlášení úpadku. V tomto případě stačí dle likvidační bilance k nabytí likvidační rovnováhy splacení polovice (50%) doplatků, které na členech dle §u 76 cit. zákona a §u 24 stanov mohou býti požadovány. Tím padá celý podklad uvedené námitky a netřeba se obíratí tím, zda i z jiných důvodů jeví se tato námitka neopodstatněnou.

Čís. 5714.

Stavebník, jenž vystavěl stoku, by si opatřil pro novostavbu přípojku na hlavní stoku, nemůže se domáhati na obci v Čechách náhrady, byl-li obcí právoplatně poukázán, by si přípojku vystavěl sám. Soudu nepřisluší, by přezkoumával toto rozhodnutí obce a to ani, jde-li o soukromoprávní nároky odvozované z předpisů §u 1037 a 1042 obč. zák.

(Rozh. ze dne 2. února 1926, Rv I 1782/25.)

Žaloba stavebního družstva proti obci o náhradu nákladu na stoku, již bylo družstvo zřídilo ku domu jím postavenému, byla oběma nižšími soudy pro tentokrát zamítnuta, odvolacím soudem mimo jiné z těchto důvodů: Není sporno mezi stranami, že uliční stoka žalujícím družstvem zřízená probíhá pruhem asi 8 m širokým vedle chodníku jeho domu čp. 279, postaveného na poz. parcele č. kat. 555, správně na stav. parcele č. kat. 552 z ní utvořené a domu státního čp. 280 postaveného na poz. parcele č. kat. 553/3. Ze zjištění prvního soudu jde na jevo, že stoka provedena byla až ku kanálu